

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบบอโลจิสต์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการส่งเสริมสมรรถนะ
หลักของครูในสหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2

The Relationship between Agile Leadership of School Administrators
and the Promotion of Teachers' Core Competencies in Benjawiro
Consortium Schools under the Secondary Educational Service Area
Office Bangkok 2

ณัฐนันท์ ลุนพัฒน์^{1*} สุदारัตน์ สารสว่าง² และพร้อมพิไล บัวสุวรรณ³

^{1*}ผู้ประพันธ์บรรณกิจ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อีเมล: nattanon.lu@ku.th

^{2, 3}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อีเมล: fedusdrsu@ku.ac.th, prompilai.b@ku.th

Nattanon Lunpatn^{1*}, Sudarat Sarnswang² and Prompilai Buasuwan³

^{1*}Corresponding Author, Faculty of Education, Kasetsart University, E-mail: nattanon.lu@ku.th

^{2,3} Faculty of Education, Kasetsart University, E-mail: fedusdrsu@ku.ac.th, prompilai.b@ku.th

Received: December 02, 2024 / Revised: February 04, 2025 / Accepted: February 11, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำแบบบอโลจิสต์ของผู้บริหารโรงเรียน
2) เพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ
แบบบอโลจิสต์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูจากโรงเรียน
ในสหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
จำนวน 250 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970)
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.918 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า

- 1) ภาวะผู้นำแบบบอโลจิสต์ของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก คุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การมองแบบองค์รวม คุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การสร้างแรงบันดาลใจ
- 2) การส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการบริการที่ดี และด้านการพัฒนาตนเอง

3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำอไจล์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.848$, $p < 0.01$)

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์ ภาวะผู้นำแบบอไจล์ สมรรถนะหลักของครู

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the levels of agile leadership of school administrators, 2) to study the levels of promotion of teachers' core competencies, and 3) to study the relationship between the agile leadership of school administrators and the promotion of teachers' core competencies. The sample consisted of 250 teachers from Benjawit Consortium Schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2. The size of the samples was calculated by using the ready-made table of Krejcie and Morgan (1970) at a significance level of 0.05. The research instrument was a five-point Likert scale questionnaire with a reliability coefficient of 0.918. The statistics used for data analysis comprised of frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient.

The results revealed that:

1) The overall level of the agile leadership among school administrators was high. The highest-rated characteristic was holistic view, while the lowest-rated characteristic was inspiring others.

2) The overall level of promotion of teachers' core competencies was high. The highest-rated aspect was ethics and integrity in the teaching profession, while the lowest-rated aspects were service-mindedness and self-development.

3) Agile leadership among school administrators was found to have a strong positive correlation with the promotion of teachers' core competencies, with statistical significance at the 0.01 level ($r = 0.848$, $p < 0.01$).

Keywords: Relationship, Agile leadership, Teachers' core competencies

บทนำ

ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา โลกของเรามีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ จากเดิมที่ใช้แนวคิด VUCA ในการอธิบายสภาพความผันผวนและความไม่แน่นอน ได้พัฒนามาสู่แนวคิด BANI World ที่สะท้อนถึงโลกที่มีความเปราะบาง (Brittle) ความวิตกกังวล (Anxious) การคาดเดาไม่ได้ (Nonlinear) และความเข้าใจได้ยาก (Incomprehensible) ส่งผลให้การจัดการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนเป้าหมายและวิธีการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ โดยเฉพาะภายหลังวิกฤติการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะและทักษะทั้งทางด้านสายวิทยาศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์ ซึ่งครูผู้สอนจำเป็นต้องสอนแบบบูรณาการข้ามสาขาวิชา โลกในอนาคตนั้นนอกจากผู้คนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในสาขาวิชาที่ตนถนัดอย่างลึกซึ้งแล้วนั้น ยังจำเป็นที่จะต้องรู้และเข้าใจในศาสตร์อื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อเข้าใจวิถีคิดของผู้อื่นในสังคมด้วย รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนต้องมีการพัฒนาองค์กรให้มีความเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การบริหารจัดการโรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างมั่นคง

ภาวะผู้นำแบบอไจล์ (Agile Leadership) ของผู้บริหาร ถือเป็นรูปแบบภาวะผู้นำที่มีความยืดหยุ่น คล่องตัว รวดเร็ว และเปิดกว้างในการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ที่ผู้บริหารสามารถนำมาปรับใช้กับบริบทของโรงเรียนได้ เนื่องจากภาวะผู้นำแบบอไจล์จะให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้าง การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การสื่อสารที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และการสนับสนุนให้เกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีการทำงานในวงจรสั้น ๆ พร้อมปรับตัวและบุกเบิกแนวทางใหม่ที่สร้างผลลัพธ์ที่ดีกว่า (Breakspear, 2017 as cited in Yimjan, 2022) ซึ่งแตกต่างจากการบริหารแบบดั้งเดิมที่เน้นการปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด อันอาจส่งผลให้เกิดความล่าช้าและไม่พร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลง (Benjawan, 2020) นอกจากนี้ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำแบบอไจล์ยังต้องมีความคล่องแคล่ว ว่องไว สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และพร้อมที่จะสำรวจปรับใช้ และสร้างแนวทางการบริหารรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาองค์กรให้พร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ (Suwattanawanich, 2019)

หนึ่งในภารกิจสำคัญของผู้บริหารโรงเรียน คือ การส่งเสริมสมรรถนะหลักของครูในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง Office of the Basic Education Commission (2010) ได้กำหนดสมรรถนะหลักของครู 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ที่เน้นการกำหนดเป้าหมายและวิธีการทำงานที่ชัดเจนเพื่อให้นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุด 2) การบริการที่ดี ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องในทุกกระดับ 3) การพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีความเชี่ยวชาญและทันต่อการเปลี่ยนแปลง 4) การทำงานเป็นทีม ที่เน้นการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายกับบุคลากรทางการศึกษาและผู้ปกครอง และ 5) จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Klaisamniang & Srimarut, 2022) ซึ่งการส่งเสริมสมรรถนะหลักมีความสำคัญ เนื่องจากบทบาทของครูได้เปลี่ยนจากผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นที่ปรึกษาคอย

ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการแสวงหาและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทำให้การติดต่อสื่อสารรวดเร็วขึ้น ยิ่งทำให้ครูต้องปรับตัวและพัฒนาตนเองมากขึ้น (Dechagupt & Khaengkhan, 2008 as cited in Mungsook, 2021) ครูจึงจำเป็นต้องพัฒนาสมรรถนะของตน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้นอกห้องเรียน และพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และสังคม

ในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ประกอบด้วยโรงเรียนที่มีบริบทแตกต่างกันทั้งขนาดและสภาพแวดล้อม ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนต้องเผชิญกับความท้าทายในการบริหารจัดการกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบบอโลล์ของผู้บริหารกับการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เนื่องจากในโลกยุค BANI ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำแบบบอโลล์ที่มีความยืดหยุ่น คล่องตัว และพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ขณะเดียวกันก็ต้องส่งเสริมให้ครูมีสมรรถนะหลักทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม และจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู เพื่อให้สามารถปรับตัวจากผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นที่ปรึกษาที่ช่วยให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาสมรรถนะครูและการประยุกต์ใช้ภาวะผู้นำแบบบอโลล์ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน โดยผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดนโยบาย วางแผนกลยุทธ์ และออกแบบกระบวนการพัฒนาครูที่สอดคล้องกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของสังคม อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ และการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถรอบด้าน และพร้อมรับมือกับความท้าทายในโลกยุค BANI ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำแบบบอโลล์ของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครูของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบบอโลล์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครูในสหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ขอบเขตการวิจัย

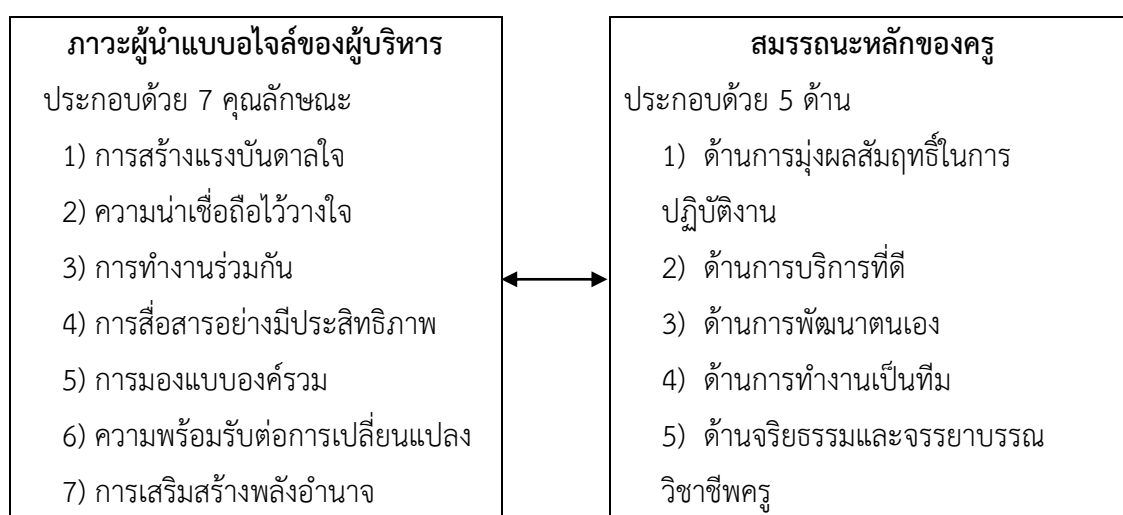
1. ขอบเขตเชิงเนื้อหา

1.1 ภาวะผู้นำแบบบอโลล์ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยได้นำข้อค้นพบจากการสังเคราะห์งานวิจัย มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดคุณลักษณะที่แสดงออกของผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำแบบบอโลล์ ประกอบด้วย 7 คุณลักษณะ ดังนี้ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ 2) ความน่าเชื่อถือไว้วางใจ 3) การทำงานร่วมกัน 4) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ 5) การมองแบบองค์รวม 6) ความพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลง และ 7) การเสริมสร้างพลังอำนาจ

1.2 การส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู (Core Competency) ผู้วิจัยได้นำแนวคิดกรอบการประเมินสมรรถนะครูสายผู้สอนของ Office of the Basic Education Commission (2010) สายการสอนตามตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานครูไทยด้านสมรรถนะหลักของครู ประกอบด้วย 5 ด้านดังนี้ 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 2) ด้านการบริการที่ดี 3) ด้านการพัฒนาตนเอง 4) ด้านการทำงานเป็นทีม และ 5) ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2. ขอบเขตประชากร ครูจากโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 8 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 713 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ได้จำนวน 250 คน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำแบบบอโลว์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครูของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูในโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 713 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ จำนวน 250 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นลักษณะแบบสอบถามความคิดเห็น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ระดับภาวะผู้นำแบบบอโลว์ของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 24 ข้อ

ตอนที่ 3 ระดับการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู จำนวน 23 ข้อ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ และส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (Index of Item - Objective Congruence: IOC) ได้ค่าดัชนี IOC รายข้อ เท่ากับ 1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่เป็นกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.918 ค่าความเชื่อมั่นของภาวะผู้นำแบบบอโลว์ของผู้บริหารโรงเรียน เท่ากับ 0.842 และค่าความเชื่อมั่นของการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู เท่ากับ 0.895

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามทางแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (Google Form) ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืน โดยได้รับคืนจำนวน 250 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) (Field, 2017)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบอโลจีของผู้บริหารโรงเรียนกับการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครูในสหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.80 เพศชาย ร้อยละ 40.00 และไม่ระบุเพศ ร้อยละ 1.20 อยู่ในช่วงอายุ 30 - 40 ปี มากที่สุด ร้อยละ 44.00 ระดับการศึกษาสูงสุด ที่มากที่สุด คือ ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 58.40 โดยวิทยฐานะปัจจุบัน คือ ข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 42.40 และปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ร้อยละ 73.20 โรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 21.60 และเป็นโรงเรียนขนาดกลาง ร้อยละ 5.20 จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำแบบอโลจีของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามคุณลักษณะ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกคุณลักษณะ เรียงลำดับคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การมองแบบองค์รวม รองลงมา คือ ความน่าเชื่อถือไว้วางใจ การเสริมสร้างพลังอำนาจ การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง การทำงานร่วมกัน และการสร้างแรงบันดาลใจ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำแบบอโลจีของผู้บริหารโรงเรียน

ภาวะผู้นำแบบอโลจีของผู้บริหารโรงเรียน (X_{tot})	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
การสร้างแรงบันดาลใจ (IO)	3.95	0.58	มาก
ความน่าเชื่อถือไว้วางใจ (TR)	4.03	0.61	มาก
การทำงานร่วมกัน (TW)	3.97	0.53	มาก
การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (SC)	4.00	0.59	มาก
การมองแบบองค์รวม (SO)	4.07	0.57	มาก
ความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง (CM)	3.99	0.60	มาก
การเสริมสร้างพลังอำนาจ (EM)	4.02	0.60	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.00	0.46	มาก

2. การส่งเสริมสมรรถนะหลักของครูในสหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู รองลงมาคือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และเป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการบริการที่ดี และด้านการพัฒนาตนเอง รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครูสหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ

การส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู (Y_{tot})	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (WA)	4.08	0.52	มาก
ด้านการบริการที่ดี (SM)	4.03	0.54	มาก
ด้านการพัฒนาตนเอง (SD)	4.03	0.50	มาก
ด้านการทำงานเป็นทีม (CL)	4.07	0.49	มาก
ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (TE)	4.11	0.64	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.06	0.44	มาก

3. ภาวะผู้นำแบบอใจล์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครูในสหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.848 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก รายละเอียดดังตาราง 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบอใจล์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครูในสหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ภาวะผู้นำแบบอใจล์ของ ผู้บริหารโรงเรียน (X_{tot})	การส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู (Y_{tot})					
	ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในการปฏิบัติงาน	ด้านการบริการที่ดี	ด้านการพัฒนาตนเอง	ด้านการทำงานเป็นทีม	ด้านจริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพครู	Y_{tot}
การสร้างแรงบันดาลใจ	0.532**	0.444**	0.463**	0.523**	0.473**	0.588**
ความน่าเชื่อถือไว้วางใจ	0.643**	0.549**	0.508**	0.587**	0.610**	0.694**
การทำงานร่วมกัน	0.538**	0.549**	0.475**	0.548**	0.506**	0.628**

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบอโจล์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครูในสหวิทยาเขตเบญจวิโรฒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 (ต่อ)

ภาวะผู้นำแบบอโจล์ของ ผู้บริหารโรงเรียน (X_{tot})	การส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู (Y_{tot})					
	ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในการปฏิบัติงาน	ด้านการบริการที่ดี	ด้านการพัฒนาตนเอง	ด้านการทำงานเป็นทีม	ด้านจริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพครู	Y_{tot}
การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ	0.658**	0.583**	0.519**	0.576**	0.508**	0.685**
การมองแบบองค์รวม	0.645**	0.516**	0.538**	0.590**	0.525**	0.680**
ความพร้อมรับมือต่อการ เปลี่ยนแปลง	0.632**	0.506**	0.570**	0.598**	0.591**	0.697**
การเสริมสร้างพลังอำนาจ	0.606**	0.594**	0.575**	0.600**	0.569**	0.707**
X_{tot}	0.771**	0.679**	0.657**	0.728**	0.691**	0.848**

หมายเหตุ ** มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำแบบอโจล์ของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะประสบการณ์ทำงานของผู้บริหารในด้านการปรับตัว ปรับรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียน ผลการศึกษานี้พบว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำแบบอโจล์ในระดับสูงนั้นสะท้อนผ่านการบริหารจัดการที่มีความคล่องตัว เน้นการสื่อสารและมีกระบวนการทำงานที่กระชับ และพบว่าภาวะผู้นำแบบอโจล์ของผู้บริหารคุณลักษณะการมองแบบองค์รวมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ Joiner & Josephs (2006) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำแบบอโจล์เป็นความสามารถในการนำองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้สภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น การจัดประชุมออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 การปรับแผนการจัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นตามสถานการณ์ และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Benjawan (2019) เรื่อง การศึกษาลักษณะของผู้นำที่เหมาะสมกับรูปแบบการทำงานแบบคล่องตัว พบว่า ลักษณะที่เหมาะสมของผู้นำคือเปิดใจไม่ยึดติดกับกรอบเดิม ยอมรับกับการเปลี่ยนแปลง พร้อมเรียนรู้ รับฟัง และเข้าใจปัญหา มีความยืดหยุ่นสูง สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ทีมงาน รู้จักชุมชน ให้กำลังใจ และกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ แสดงให้เห็นถึง

การพัฒนาศักยภาพและการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ของผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำแบบอโลล์โดยสะท้อนผ่านการบริหารจัดการที่มีความยืดหยุ่นในการทำงาน และการมองแบบองค์รวมเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันและอนาคต

2. การส่งเสริมสมรรถนะหลักของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูตระหนักถึงความสำคัญของสมรรถนะหลักทั้ง 5 ด้าน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญที่ค้ำจุนวิชาชีพครูให้มั่นคงและมีเกียรติภูมิ สอดคล้องกับแนวคิดของ McClelland (1973) ที่ว่าสมรรถนะเป็นคุณลักษณะที่ซ่อนอยู่ภายในตัวบุคคล ซึ่งสามารถผลักดันให้บุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งในด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานที่สะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนานักเรียนตามศักยภาพของครู การบริการที่ดีแสดงถึงจิตวิญญาณความเป็นครูที่พร้อมอุทิศตนเพื่อศิษย์และสังคม การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อก้าวทันความเปลี่ยนแปลงและนำองค์ความรู้ใหม่มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การทำงานเป็นทีมเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษา และจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูที่เป็นเสมือนเข็มทิศนำทางในการประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมในการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ซึ่งครูถือเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญ มีความใกล้ชิดกับนักเรียน เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ตลอดจนการอบรมสั่งสอน ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ช่วยพัฒนาคุณภาพจิตใจนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Panpa (2015) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารตระหนักถึงการพัฒนาสมรรถนะของครูอย่างต่อเนื่องผ่านการเป็นแบบอย่างที่ดี การจัดอบรม และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง แสดงให้เห็นว่าหากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสมรรถนะหลักจะทำให้การปฏิบัติงานของครูมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบอโลล์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับที่สูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ภาวะผู้นำแบบอโลล์ของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู และพบว่า ภาวะผู้นำแบบอโลล์ของผู้บริหารคุณลักษณะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครูด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน เป็นความสัมพันธ์ทางบวกที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุด อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีภาวะผู้นำแบบอโลล์แฝงอยู่ในตนเอง มีรูปแบบการบริหารงานที่เป็นระบบ รวดเร็ว เปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วม คอยกำกับติดตาม รับฟังอย่างตั้งใจ สามารถถ่ายทอดข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ ความต้องการของตนเอง และเป้าหมายของโรงเรียนที่ทำให้ครูเกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้บริหารมุ่งพัฒนาครูที่

เป็นกำลังสำคัญ ทำให้ครูได้รับการพัฒนาตนเอง ปฏิบัติตนด้วยความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน เพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีการปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ Chaisirithanya (2016), Mungsook (2021), Sucawat (2017), Klaisamniang & Srimarut (2022) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของผู้บริหารกับการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู พบว่า ภาวะผู้นำและคุณลักษณะของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกและส่งผลกระทบต่อสมรรถนะหลักของครูในระดับสูง โดยเฉพาะในด้านการสร้างแรงบันดาลใจ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และพบว่า ปัจจัยด้านการบริหารงานและความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชามีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครู ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำแบบบอโลล์ที่เน้นความยืดหยุ่น การทำงานเป็นทีม และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาสมรรถนะครูในยุคปัจจุบันจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำที่มีความยืดหยุ่นและปรับตัวได้ของผู้บริหาร เนื่องจากบริบททางการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำแบบบอโลล์สามารถส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีสมรรถนะการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อกำหนดเป็นนโยบายการพัฒนาตนเองและครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักในคุณค่าของภาวะผู้นำแบบบอโลล์ ซึ่งเป็นภาวะผู้นำที่จำเป็นต้องส่งเสริมให้เกิดขึ้นพบว่า การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์กับการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง โดยผู้นำที่มีทักษะการสื่อสารที่ดีจะสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน ส่งผลให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษานั้น ผู้บริหารสามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้โดยเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนาจนนำไปสู่การส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู ซึ่งผลการวิจัยพบว่าการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครูนั้นอยู่ในระดับมาก หากครูได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะส่งผลให้ครูได้เป็นครูมืออาชีพ ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายต่าง ๆ ได้ในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำแบบบอโลล์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการส่งเสริมสมรรถนะหลัก เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาตนเองของผู้บริหาร และเล็งเห็นความสำคัญของภาวะผู้นำแบบบอโลล์รูปแบบใหม่ที่สามารถใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียน
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะการสร้างแรงบันดาลใจของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดกระบวนการทำงานร่วมกันของครูด้วยความเต็มใจ มีรูปแบบที่คล่องตัว รวดเร็ว จนนำไปสู่การพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ

References

- Benjawan, P. (2019). *The Study of Leadership Characteristics Suitable for Agile Work Style*. [Master's thesis]. College of Management Mahidol University E-Thesis and Thematic paper (CMMU Digital Archive).
<https://archive.cm.mahidol.ac.th/handle/123456789/5075> [in Thai]
- Chaisirithanya, K. (2016). School Administrator's Transformational Leadership Affecting Teacher's Core Competency at Schools under the Secondary Educational Service Area Office 2. *Veridian E-Journal, Silpakorn University, 9*(2), 1510-1525. [in Thai]
- Cronbach, L. (1951). *Coefficient alpha and the internal structure of tests*. University of Illinois.
- Field, A. (2017). *Discovering Statics Using IBM SPSS Statics* (5th ed.). SAGE Publication.
- Joiner, B., & Josephs, S. (2006). *Leadership Agility: Five Levels of Mastery for Anticipating and Initiating Change*. Jossey-Bass.
- Klaisamniang, N., & Srimarut, B. (2022). The Relationship Between Trisikkha Administration and Core Competencies of Teachers of Piyamit campus group under the Pathum Thani Secondary Educational Service Area Office. *Journal of Graduate Studies Review, 18*(3), 17-39. [in Thai]
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Journal of Educational and Psychological Measurement, 30*: 607-610.
- McClelland, D. C. (1973). Testing for competence rather than for intelligence. *American Psychologist, 28*(1), 1-14.
- Mungsook, K. (2021). The Professional Characteristic Administrator Affecting Teacher's Core Competency in School under the Secondary Educational Service Area Office 18, Rayong Province. *Panyapiwat Journal, 13*(2), 236-250. [in Thai]
- Office of the Basic Education Commission. (2010). *Teacher's Core Competency Assessment Manual by the Office of the Basic Education Commission 2010*. Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education. [in Thai]

- Panpa, K. (2015). *Teachers' Competencies According to the Opinions of School Administrators and Teachers under Saraburi Primary Educational Service Area Office*. [Unpublished master's thesis]. Thepsatri Rajabhat University. [in Thai]
- Sucawat, T. (2017). *Factors Affecting of Teacher Core Competency of Thai Teacher Cluster United Chonburi Primary Educational Service Area Office 1*. [Master's Thesis]. Burapha University Research Information (BUUIR).
<https://buuir.buu.ac.th/xmlui/handle/1234567890/6834> [in Thai]
- Suwattanawanich, N. (2019). *Guidelines for Using Agile in a Successful Organization of a Bank*. [Master's thesis]. College of Management Mahidol University E-Thesis and Thematic paper (CMMU Digital Archive).
<https://archive.cm.mahidol.ac.th/handle/123456789/3066> [in Thai]
- Yimjan, O. (2022). The Relationship between Agile Leadership and the Role of Administrators on Promoting Democratic Activities in School under the Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. *Journal of Graduate Saket Review*, 7(2), 114-129. [in Thai]